

Studentombudet

Årsrapport 2022

Dronning Mauds Minne
Høgskole for
barnehagelærerutdanning

INNHALDSFORTEGNELSE

Innledning	3
- Om rollen	3
- Nettverk	4
- Instagram og Twitter	4
Oversikt 2022	5
Nærmere om henvendelsene, utvikling og statistikk	6
- Kommentarer	7
- Kategoriene	7
Konferanser	9
Mandat	10
Bilder fra 2022	11

INNLEDNING

Fra 1. august 2019 har det vært lovfestet at alle studenter skal ha tilgang til et studentombud (universitets- og høyskoleloven § 4-17). Studentombudet skal gi studenter råd og hjelp i saker knyttet til deres studiesituasjon. Ombudet kan ikke instrueres i sitt virke, og har taushetsplikt.

Studentene ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH) fikk studentombud 1. juni 2019. Ombudet deles med studentene ved Kristiania, VID vitenskapelige høgskole, Høgskolen i Molde, NLA høgskolen og Fjellhaug internasjonale høgskole.

Om rollen

Studentombudet er en nøytral og uavhengig bistandsperson som skal bidra til at studentenes rettssikkerhet blir ivaretatt. Ombudet skal bidra til at studentene får en korrekt og forsvarlig saksbehandling, det vil si at ombudet skal bidra til rettferdighet, ikke til fordel for den enkelt student.

Studentene kan ta kontakt når de har spørsmål om rettigheter og plikter de har som studenter, eller hvis de ønsker råd eller bistand i studiesituasjonen. Ombudet kan bistå ved for eksempel mistanke om fusk og ved skikkethetsvurderinger. Ombudet kan også være samtalepartner; for eksempel hvis en student vurderer å varsle om trakassering. På grunn av taushetsplikten kan hen snakke fortrolig med ombudet uten at det behøver å bli til en formell sak ved høyskolen.

I de fleste sakene er ombudets rolle å bidra til at studentene selv kan håndtere saken sin; noe som også er hovedmålet med bistanden. I en del tilfeller vil det likevel være hensiktsmessig for saken at studentombudet involveres. I enkeltsaker kan ombudet påpeke mangler eller svikt i prosesser og saksbehandling. Dersom det oppdages systemsvikt, kan dette adresseres høyskolen på generell basis, og også tas opp i årsrapporten.

Studentombudet er et tilbud i tillegg til, og ikke istedenfor, andre tilbud ved høyskolen. Det er gratis å ta kontakt med, og å få bistand fra, ombudet.

Ombudet har observatørstatus i læringsmiljøutvalget (LMU).

Nettverk

Studentombudet er medlem i både nasjonale og internasjonale nettverk. Ombudet har ikke har kollegaer i det daglige, og det er derfor både nyttig og gledelig å ha andre studentombud man kan ta opp problemstillinger, og ha faglige diskusjoner, med.

Instagram og Twitter

Studentombudet finner du på Instagram under navnet «Studentombud», og på Twitter heter kontoen Studentombud – private høyskole (@Studentombud_13).

Marit Elizabeth Sand Solvik

mai 2023

studentombud

Foto: Monica Larsen Donovan, DMM

OVERSIKT 2022

Henvendelsene er kategorisert i seks hovedkategorier. Hovedkategoriene er opptak/ overgang/ utveksling, formelle forhold, faglig vurdering /eksamen/aktivitet, læringsmiljø, disiplinærsaker, og annet. For oversikten sin del er det i statistikken også tatt med henvendelser som faller utenfor ordningen.

Det varierer veldig hvor lang tid som går med til hver henvendelse. En del kan håndteres relativt raskt, og kan avsluttes innen en uke. Mange studenter har behov for en telefonsamtale eller nettmøte, og bistand ved skriving av søknader, tilsvaer eller klager. Arbeid med slike henvendelsene pågår gjerne noen uker. Et mindretall av studentene får bistand som strekker seg over flere måneder. I utgangpunktet er målet at studentene ved hjelp av råd og veiledning skal komme seg videre på egen hånd.

Likevel hender det ombudet tar høyskolen på vegne; blant annet tilfeller hvor være anonym

Når jeg henvendelsene enkelte gjelder flere statistikken er henvendelser totalt summen av ulike kategoriene. kan også gjelde to studenter; noen klasse. Antallet

relativt ofte at kontakt med studentenes gjelder dette studenten ønsker å overfor skolen.

kategoriserer finner jeg at henvendelser kategorier. I derfor antallet sett lavere enn registreringen i de En henvendelse eller flere ganger en hel henvendelser sier

derfor ikke noe om hvor mange studenter ombudet bistår totalt sett.

Det hender en student føler seg urettferdig behandlet, og er uenig i skolens håndtering i saken, selv om skolen har handlet riktig etter regelverket. I slike tilfeller blir ombudets oppgave å realitetsorientere studenten. For noen bidrar dette til at hen kan legge saken bak seg fordi hen har fått en uavhengig «second opinion».

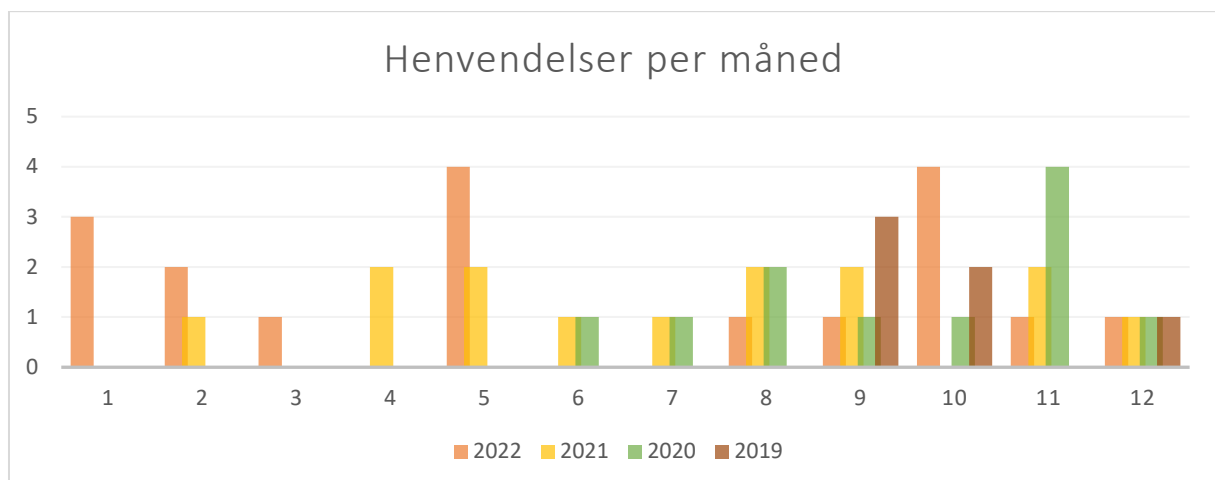
Statistikken gjelder totalt for alle studentene ved DMMH uavhengig av studiested. For 2022 var det 18 henvendelser, med totalt 30 problemstillinger. Av disse henvendelsene var kun to utenfor mandatet. Dette tyder på at studentene som tar kontakt for det meste klarer å skille på hva ombudet kan bistå med, og hvilke henvendelser som skal adresseres andre ved skolen.

NÆRMERE OM HENVENDELSENE, UTVIKLING OG STATISTIKK

Antall henvendelser mottatt i 2022 var som nevnt 18. De to første tabellene viser utvikling i antall henvendelser og problemstillinger (ført i de ulike kategoriene med underkategorier) fra 1. juni 2019 til 31. desember 2022. Det har vært en relativt jevn stigning i henvendelser de årene ombudsordningen har virket. Antallet problemstillinger har økt enda mer, noe som betyr at henvendelsene er blitt mer komplekse.

I 2022 kom det flest henvendelser i januar, mai og oktober, mens tidligere topper har vært i september og november. Totalt sett har det vært flest innkomne henvendelser siste halvdel av året. Dette kan skyldes naturlige variasjoner, men det kan også være en sammenheng med informasjonsvirksomhet; for eksempel at studentombudet har deltatt på stand og andre arrangementer i høstsemesteret, men ikke på vårparten.

Fordeling av henvendelser innkommet per måned 1. juni 2019 – 31. desember 2022.

Kommentarer

De fleste av henvendelsene gjelder spørsmål om rettigheter og plikter. I tillegg ønsker en del bistand når de skal svare skolen i ulike sammenhenger. Det kan være et godt tegn at få tar kontakt fordi de mener seg urettferdig behandlet av skolen.

Alle studentene har flere praksisperioder i løpet av studiet. Ute i praksis er det mange å forholde seg til, det er mye som skjer og skolen er lite til stede ute i barnehagene. Det er også et større press på å bestå fordi de kun har to forsøk. Det er derfor ikke unaturlig at omtrent halvparten av problemstillingene er relatert til praksis. Jeg vil her minne om at ombudets rolle ikke er å påvirke resultatet, men bidra til at prosessen blir korrekt og forsvarlig. På grunn av taushetsplikten er det ikke tatt med eksempler på konkrete henvendelser.

En del av studentene setter stor pris på tilbudet og bistanden, noe disse eksemplene på tilbakemelding viser: «Jeg ville bare takke deg for svært viktig støtte til meg i en heftig periode av mitt liv og studenttilværelse» og «Tusen takk for hjelpen og tiden du har satt av til å snakke og hjelpe meg».

Kategoriene

Kategoriene er som nevnt: 1: Opptak/ overgang/ utveksling, 2: Formelle forhold, 3: Faglig vurdering /eksamen /aktivitet, 4: Læringsmiljø, 5: Disiplinær, 6: Annet og 7: Utenfor ordningen.

Kategorien «formelle forhold» omfatter blant annet progresjon, permisjon, eksamen (for eksempel antall forsøk, men ikke formelle feil på eksamen) og personvern.

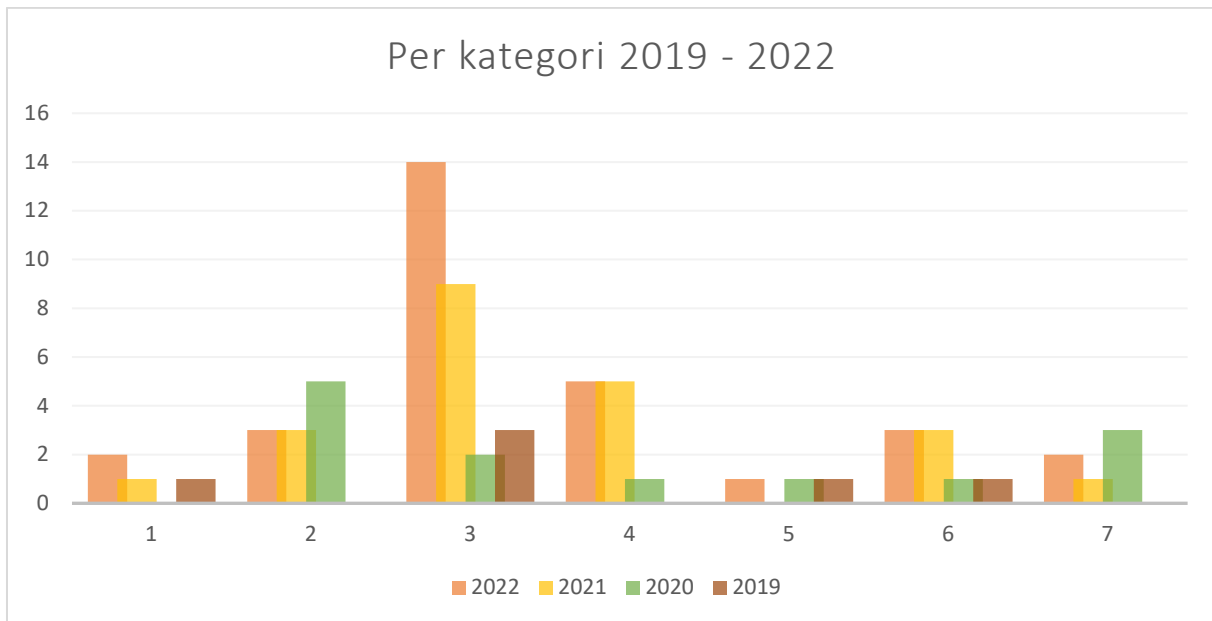
Kategorien «faglig vurdering» omfatter blant annet gjennomføring av undervisning og praksis, veiledning underveis, kvaliteten på studiene, og gjennomføring av eksamen og praksis (inkludert formelle feil). I tillegg er henvendelser som gjelder sensur (deriblant forsinkelser) og manglende eller svake begrunnelser for sensur, i denne kategorien.

Kategorien «læringsmiljø» omfatter blant annet mobbing /trakassering og tilrettelegging.

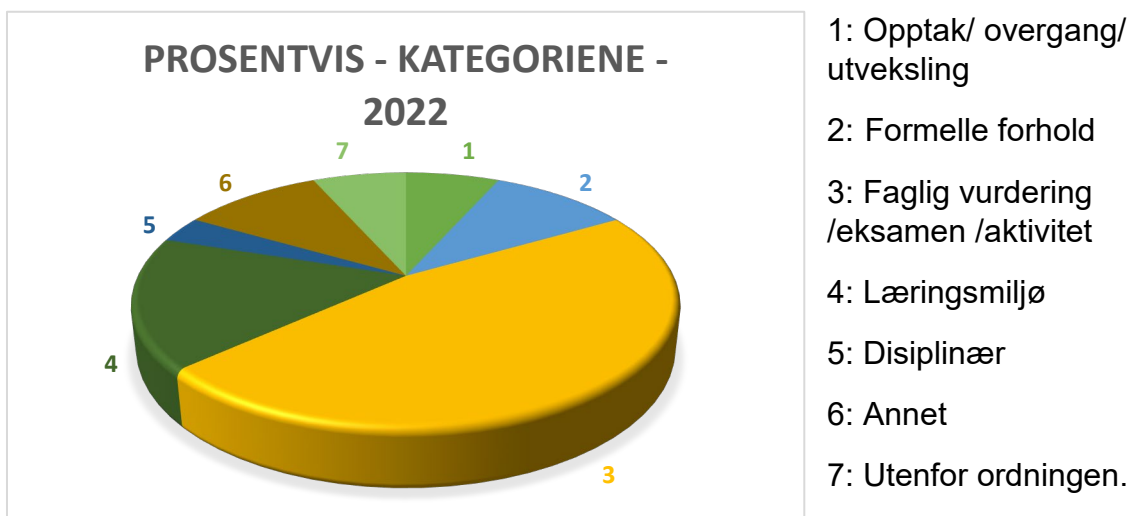
Kategorien «disiplinær» omfatter blant annet fusk, merknad på politiattest og skikkethet.

I 2022 kom det henvendelser i alle kategoriene, hvor kategori «faglig vurdering /eksamen /aktivitet» var desidert størst.

Nasjonalt sett har det vært en markant økning av saker hvor studenter mistenkes for fusk. Økningen startet under pandemien hvor de fleste eksamener ble endret til hjemmeeksamen. Dette har så langt ikke gitt utslag på studentombudets statistikk for DMMH.

Tabellen viser antall problemstillinger per kategori for perioden 1. juni 2019 – 31. desember 2022.

KONFERANSER

Det norske nettverket hadde to fysiske konferanser 2022. Den første gikk over tre dager i mars i Bergen, mens den andre var en-dags i oktober i Oslo. Vi hadde gode, nyttige og interessante erfaringsutvekslinger og diskusjoner om ulike temaer. Vi har i tillegg hatt flere nettmøter i løpet av året.

I det skandinaviske nettverket ble det avholdt noen kortere digitale treff. Den fysiske konferansen som var planlagt på vårparten måtte dessverre utsettes (igjen) som en følge pandemien.

I juni deltok ombudet på den årlige ENOHE-konferansen som i år ble arrangert i Athen. ENOHE står for European Network of Ombuds in Higher Education (du kan lese mer om organisasjonen her <https://www.enohe.net/>). Selv om organisasjonen er europeisk, er den åpen også for studentombud utenfor Europa. Konferansen hadde vært utsatt to år på grunn av pandemien, så derfor var det ekstra hyggelig at den nå kunne gjennomføres. Det var over 50 deltakere fra omtrent 15 land, deriblant fra Aserbajdsjan, Canada og Mexico. Under konferansen hadde studentombudet ved Universitetet i Oslo et interessant innlegg med tittelen «Ombuds as Agents for Change». Du kan lese mer om konferansen her <https://www.enohe.net/2022/07/enohe-conference-2022-in-athens/>.

ENOHE arrangerte i 2022, som tidligere år, flere nettseminar.

Foto: Mari Skogheim Møst, Universitetet i Oslo.
Tusen takk for at jeg får bruke bildet.

STUDENTOMBUDETS MANDAT

- ❖ Ombudet er en uavhengig og nøytral instans som gir råd og bistand i saker om studentenes studiesituasjon.
- ❖ Ombudet skal se til at sakene blir rettmessig behandlet og studentenes rettigheter ivaretatt
- ❖ Ombudet er uavhengig, nøytral og har taushetsplikt
- ❖ Ombudet skal bidra til at funksjonen er godt kjent som lavterskeltilbud til studenter ved alle de ovennevnte høyskolene
- ❖ Opplæring av tillitsvalgte om studentenes rettigheter og plikter
- ❖ Ombudet avgjør selv om, og på hvilken måte, råd og bistand til studentene skal gis
- ❖ Avslag skal alltid begrunnes. Avslag og misnøye med ombudets avgjørelse kan ikke påklages
- ❖ Ombudet har innsyn i saksdokumenter i en sak så lenge studenten saken gjelder samtykker, jf. person-opplysningsloven§8 første punktum. Ombudet er underlagt taushetsplikt etter forvaltningsloven§13.
- ❖ Ombudet skal bidra til at saker løses på lavest mulig organisasjonsnivå
- ❖ Ombudet skal være i jevnlig kontakt med relevante enheter i høyskolene, og løpende orientere rektorene om viktige saker
- ❖ Ombudet har ikke instruksjonsmyndighet overfor enhetene ved høyskolene
- ❖ Ombudet er ikke klage- eller ankeinstans for beslutninger og vedtak fattet av høyskolene
- ❖ Ombudet må sette seg inn i skriftlig informasjon utarbeidet av høyskolene om studentenes studiesituasjon
- ❖ Årlig rapportering til LMU og styrene ved høyskolene
- ❖ Mulighet for å fremme saker for høyskolestyrene når det vurderes saklig nødvendig, i tråd med de til enhver tid gjeldende prosedyrer for styresaker

Studentombudet er en nøytral og uavhengig bistandsperson

Studentombudet kan bistå deg når du:

- har spørsmål om dine rettigheter og plikter som student
- har behov for råd eller hjelp i studiestuasjonen din
- har et problem du opplever ikke kan løses hos andre instanser ved din utdanningsinstitusjon
- har utfordringer som student

Studentombudet kan bistå deg når du:

- har spørsmål om dine rettigheter og plikter som student
- har behov for råd eller hjelp i studiestuasjonen din
- har et problem du opplever ikke kan løses hos andre instanser ved din utdanningsinstitusjon
- har utfordringer som student

